

Wiedzia o społeczeństwie

Narzędzia: ArcGIS Online

Materiały (dane): Dostarczone wraz z lekcją w serwisie ArcGIS Online

Cel: Zapoznanie się z historią Unii Europejskiej oraz podstawowymi informacjami o państwach członkowskich.

1. Wstęp

"ZDECYDOWANI przejść do nowego etapu procesu integracji europejskiej, zapoczątkowanego ustanowieniem Wspólnot Europejskich,

INSPIROWANI kulturowym, religijnym i humanistycznym dziedzictwem Europy, z którego wynikają powszechne wartości, stanowiące nienaruszalne i niezbywalne prawa człowieka, jak również wolność, demokracja, równość oraz państwo prawne, [...]

PRAGNĄC umocnić demokratyczny charakter i skuteczność działania instytucji, tak aby były

one w stanie lepiej spełniać, w jednolitych ramach instytucjonalnych, powierzone im zdania,

ZDECYDOWANI umocnić swe gospodarki, a także doprowadzić do ich konwergencji oraz do ustanowienia unii gospodarczej i walutowej, w tym – zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – jednej i stabilnej waluty, [...]

ZDECYDOWANI ułatwić swobodny przepływ osób, przy zapewnieniu bezpieczeństwa swym

narodom, poprzez ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości [...]

POSTANOWILI ustanowić Unię Europejską [...]"

Fragment Preambuły Traktatu o Unii Europejskiej

Autor: Zespół Edukacji Esri Polska / Education Team Esri Poland © by Esri Polska, 2023

Strona | 2

2. Zadania

- Znajdź w Internecie treść Traktatu o Unii Europejskiej i sprawdź, jakie państwa podpisują się pod treścią powyższej preambuły.
- 2. Otwórz mapę lekcję edu.esri.pl Państwa Unii Europejskiej dostępną pod adresem https://arcg.is/0uPCeC
- 3. Zaloguj się do swojego konta w ArcGIS Online z subskrypcją szkolną, klikając na przycisk
  - Zaloguj się w prawym górnym rogu okna.
- **4.** Zanim włączysz warstwę reprezentującą państwa członkowskie Unii Europejskiej, przyjrzyj się wyświetlanej mapie i spróbuj wymienić wszystkich członków UE.

Pytanie 1: Ile państw należy obecnie do UE? Które z nich to państwa założycielskie?

Pytanie 2: Jak nazywała się wspólnota powołana przez państwa założycielskie w 1952 roku?

Ciekawostka: Schengen to wieś w Luksemburgu przy granicy niemieckofrancuskiej. Właśnie w tej miejscowości, na statku na rzece Mozeli, 14 czerwca 1985 roku podpisany został traktat, który zapoczątkował tworzenie strefy swobodnego przepływu osób. Pierwszymi państwami, które podpisały układ były: Luksemburg, Niemcy, Francja, Belgia i Holandia. Obecnie do Strefy Schengen, oprócz 22 państw członkowskich, należą również 4 państwa nie będące członkami Unii Europejskiej: Islandia, Norwegia i Szwajcaria, a od 1 stycznia 2023 roku – także Chorwacja.

Pytanie 3: Na podstawie mapy i własnej wiedzy uzupełnij tabelę – do każdej informacji o państwie dopisz nazwę tego państwa i numer (z wykorzystaniem numerów z warstwy – Zadanie Lekcja Państwa Unii Europejskiej), którym oznaczono je na mapie.

		Opis	Nazwa Państwa	Numer
	Państwo, <mark>które</mark>	e należy do strefy		
А	Schengen, ale	e nie jest państwem		
	członkowskim UE			
B	Państwo członkowskie UE, które nie			
D	należy do stref Schengen i euro			
	Państwo członkowskie UE, które należy			
С	do strefy Schengen, ale nie należy do			
	strefy euro			
	Państwo członkowskie UE, które należy			
	do stref Schengen i euro			

5. Z górnego panelu wybierz Szczegóły, a następnie Zawartość.

📱 Szczegóły 🎽	🕯 Dodaj 👻 📔 🦯	Edytuj 📲 Mapa
1) Informacje o	📳 Zawartość	📃 Legenda

W projekcie została wyświetlona jedna warstwa. Włącz widoczność warstwy
P UE – Państwa UE, klikając na kwadrat znajdujący się po lewej stronie nazwy warstwy, tak aby pojawiło się zaznaczenie.

 Najedź kursorem na nazwę wyżej wymienionej warstwy. Pojawią się dodatkowe ikony. Wybierz ikonę przedstawiającą trzy kropeczki i z rozwijalnego menu wybierz Zmień nazwę. Zmień nazwę warstwy na "Państwa członkowskie".

8. Klikając na poligony reprezentujące granicę danego państwa, zostanie wyświetlone

Autor: Zespół Edukacji Esri Polska / Education Team Esri Poland © by Esri Polska, 2023

Strona | 4

tzw. **okno podręczne.** W oknie podręcznym możesz przeczytać wybrane informacje, które zostały zapisane w tabeli atrybutów tej warstwy.

Pytanie 4: Jaką walutą posługują się mieszkańcy państwa, które przystąpiło do Unii w 2013 roku?

9. Otwórz **tabelę atrybutów** warstwy Państwa Unii Europejskiej, najeżdżając kursorem na nazwę warstwy. Pojawiają się dodatkowe ikony. Wybierz drugą ikonę od lewej strony przedstawiającą tabelkę. Sprawdź zawartość tabeli.

Pań	stwa	czło	onk	owsk	cie
4	1111	8	P	2	•••

Pytanie 5: Jakie atrybuty zostały zapisane w tabeli?

Pytanie 6: Które państwo należące do Unii Europejskiej ma największą i najmniejszą powierzchnię, a które ma największą i najmniejszą liczbę ludności?

Wskazówka: W tabeli atrybutów możesz skorzystać z narzędzia Sortuj. Kliknij na wybraną nazwę kolumny i wybierz odpowiedni typ sortowania.

10. Na otwartej tabeli atrybutów użyjemy teraz opcji Filtr. Narzędzie to pozwala filtrować wyniki według określonych kryteriów, dzięki czemu mamy możliwość ograniczenia wyświetlanych wyników do tych, które spełniają określone warunki. W prawym górnym

rogu tabeli wybierz symbol

📒 , a następnie wybierz **Filtr**.

W oknie tworzenia filtru wybierz waluta i wynosi, a następnie wpisz euro. Wybierz opcję ZASTOSUJ FILTR.

Filtruj: Państwa członkowskie
Utwórz
+ Dodaj kolejne wyrażenie 🛛 Dodaj zestaw
Wyświetl w warstwie obiekty spełniające następujące wyrażenie
waluta vynosi verość OPole OUnikalne
ZASTOSUJ FILTR ZASTOSUJ FILTR I POWIĘKSZ DO ZAMKNIJ

Pytanie 7: Które państwa członkowskie należą do Strefy Euro?

Ciekawostka: Walutą euro posługuje się przeszło 332 miliony osób w 28 państwach i terytoriach nie będących członkami Unii Europejskiej. Do Unii Gospodarczej i Walutowej należą, oprócz 17 państw członkowskich, również: Watykan, San Marino, Andora i Monako. Waluta Unii Europejskiej jest także środkiem płatniczym w Kosowie i Czarnogórze. Państwa członkowskie, które nie należą do Strefy Euro (Eurolandu), zostały objęte tzw. klauzulą opt-out (derogacją). Dania posiada derogację stałą i ma prawo wyboru oficjalnej waluty. Natomiast państwa, które dążą do spełnienia kryteriów unii walutowej i przyjęcia wspólnej waluty, posiadają derogację czasową, m. in. Polska.

Pytanie 8: Zastanów się nad korzyściami i zagrożeniami związanymi z wprowadzeniem waluty euro w Polsce. Zaproponuj koleżankom i kolegom w klasie dyskusję na temat wspólnej waluty europejskiej. Przygotujcie zestawienie korzyści i zagrożeń wynikających z przystąpienia do Eurolandu.

12. Spróbuj wyszukać i dodać do mapy warstwę państw kandydujących do UE. W tym celu wybierz z górnego menu **Dodaj**, a następnie **Wyszukaj warstwy tematyczne**.

13. W oknie wyszukiwarki wpisz: "kandydujące". Zwróć uwagę, aby wyszukiwać w zasobach ArcGIS Online. Dodaj warstwę utworzoną przez EduEsriPL klikając na plus obok nazwy warstwy.

$\leftarrow$	ArcGIS Online 🚽				
Q, kandydując	e				
Liczba znalezion	ych warstw: 2	=	E	łţţ	Ξ
nan A <u>man</u> a	państwa_kandydujące przez EduEsriPL Zaktualizowano: 19.12.2020				
					$\oplus$
*** * ****	kandydujące 🧐 przez EduEsriPL Zaktualizowano: 25.08.2022				
1					$\oplus$

14. Zapisz mapę do swoich zasobów. W tym celu z górnego panelu wybierz opcję Zapisz

🔚 Zapisz 👻 , a następnie **Zapisz jako**.

15. Wprowadź odpowiednie parametry i wybierz ZAPISZ MAPĘ.

Tytuł:	Państwa Unii Europejskiej		
Kategorie:	+ Przypisz kategorię ~		
Znaczniki:	Państwa × unia europejska × UE × EU × Europa × Euro × Schengen × strefa × Waluta × edu.esri.pl × strefa nauczyciela × geografia × historia × wos × Dodaj znaczniki		
Podsumowanie:			
Zapisz w folderze:	¥		
	ZAPISZ MAPĘ ANULUJ		

Sprawdź swój refleks! Otwórz aplikację dostępną pod tym linkiem http://www.bpb.de/fsd/europapuzzle/ i zagraj w puzzle. Zabawa polega na rozpoznawaniu konturów państw i przenoszeniu ich z okna po prawej stronie do okna mapy w odpowiednie miejsca.

Źródła:

- 1. ESRI Data & Maps
- 2. http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0013:0046:PL:PDF
- 3. <u>http://www.bpb.de/fsd/europapuzzle/</u>
- 4. https://arkusze.pl/wos-matura-poziom-rozszerzony/

Dziękujemy za skorzystanie z naszych materiałów.

Zespół Edukacji Esri Polska Sp. z o.o.

OBSERWUJ NAS

Platforma edukacyjna

Facebook

Grupa nauczycieli

Wiedzia o społeczeństwie

